

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Харківський національний автомобільно-дорожній університет

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

заступник ректора ХНАДУ

професор _____ Гладкий І.П.

“ ___ ” _____ 20__ року

ПРОГРАМА

навчальної дисципліни

Глобальна економіка

(назва навчальної дисципліни згідно навчального плану)

підготовки

магістр

(назва освітньо-кваліфікаційного рівня)

галузі знань

29 «Міжнародні відносини»

(шифр і назва галузі знань)

Спеціальність

292 «Міжнародні економічні відносини»

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціалізація¹

«Міжнародна економіка»

(шифр і назва кваліфікації для бакалавра, спеціальності - для магістра)

(шифр № _____)

(за ОПІ чи № навчального плану)

2017 рік

¹ якщо програма використовується для підготовки фахівців декількох напрямів підготовки (спеціальностей) то перерахувати усі.

Розроблено та внесено: кафедрою Міжнародної економіки
(повне найменування кафедри)

Розробники програми: доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н.
Нікітіна Аліна Вадимівна
(посада, науковий ступінь, вчене звання, ПІБ розробників)

Обговорено та рекомендовано до затвердження на засіданні кафедри
Протокол №1/270 від “29” серпня 2017 р.
(номер) (та дата протоколу)

Завідуючий кафедри д.е.н., доц. _____ Д. А. Горовий
(науковий ступінь, вчене звання) (підпис) (ПІБ завідувача кафедри)

“Узгоджено”

Декан факультету
управління та бізнесу, проф. _____
(повна назва факультету, де читається дисципліна) (вчене звання) (підпис)
“ ” 20__ року
(день) (місяць) (рік)

І. А. Дмитрієв
(ПІБ декана)

© _____, 20__ рік

© _____, 20__ рік

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни «Глобальна економіка» складена відповідно до освітньо-кваліфікаційної характеристики та навчального плану підготовки магістра напряму (спеціальності) «Міжнародні економічні відносини».

1. Мета, предмет та завдання навчальної дисципліни

1.1. **Метою** вивчення навчальної дисципліни є формування у студентів на основі вивчення сучасної методології глобалістики та її теоретичної бази системи знань і навичок щодо економічної діяльності у сфері глобальної економіки; розуміння особливостей функціонування її суб'єктів в умовах науково-технічного прогресу і впровадження у виробництво всіх галузей діяльності інноваційних технологій; осмислення проблем і протиріч, характерних для глобальної економіки і шляхів їх вирішення.

1.2. **Предметом** вивчення навчальної дисципліни є сукупність концепцій, методів, прийомів та інструментів управління у сфері глобальної економіки.

1.3. **Основними завданнями** вивчення навчальної дисципліни є дослідження сутності, змісту і масштабів діяльності підприємств у міжнародному бізнесі, розробка навичок управління зовнішньоекономічною діяльністю в умовах глобалізації, ідентифікація місця та ролі України у глобальному економічному просторі.

1.4. По завершенні вивчення дисципліни студенти повинні:

знати:

- принципи становлення глобальної економіки;
- основні теорії глобалістики;
- сучасну методологію глобалістики;
- парадокси глобалізації та проблеми її доказової бази
- міжнародні стратегії глобалізації.

Вміти:

- орієнтуватися у міжнародних стратегіях глобалізації;
- застосовувати знання теоретичної і методологічної бази глобалістики у процесі організації міжнародної економіки;
- прогнозувати вектори конкурентної стратегії розвитку України в умовах глобалізації.

Міждисциплінарні зв'язки: Опанування дисципліни опирається на базу знань з таких дисциплін: «Менеджмент», «Міжнародний економічний аналіз», «Міжнародна економіка», «Міжнародний менеджмент».

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 5 Кількість годин - 150	Нормативна початкова дисципліна з циклу професійної підготовки
Семестр викладання дисципліни	2
Вид контролю:	іспит
Розподіл часу:	
- лекції (годин)	16
- практичні, семінарські (годин)	16
- лабораторні роботи (годин)	-
- самостійна робота студентів (годин)	88
- курсовий проект (годин)	-
- курсова робота (годин)	-
- розрахунково-графічна робота (контрольна робота)	-
- екзамен	30

2. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ 1. Глобалістика: теоретична база та методологія

Тема 1. Становлення глобальної економіки

- 1.1. Сутність і природа глобалізації.
- 1.2. Позитивні та негативні наслідки сучасної глобалізації
- 1.3. Характеристика основних проблем глобалізації

Тема 2. Ідеологічні концепції і платформи глобалістики

- 2.1. Еволюція наукових концепцій глобалізації.
- 2.2. Сучасні ідеологічні концепції формування глобальних стратегій

Тема 3. Основні теорії глобалістики

- 3.1. Школа світ-системного аналізу
- 3.2. Школа «Сталого розвитку»
- 3.3. Теорія «Межі зростання»
- 3.4. Школа універсального еволюціонізму
- 3.5. Теорія мітозу біосфер
- 3.6. Школа контрольованого глобального розвитку

Тема 4. Сучасна методологія глобалістики

- 4.1. Основні принципи сучасної глобалістики
- 4.2. Стратегія ТНК і МНК на рубежі сторіч

Розділ 2. Парадокси глобалізації та регулятивні механізми глобальної економіки

Тема 1. Парадокси глобалізації та проблеми її доказової бази

- 1.1. Сутність глобальних економічних парадоксів.
- 1.2. Базові глобальні парадокси, їх характеристика.

Тема 2. Система критики глобалізації

2.1. Соціально-політичні групи, які представляють критичні зауваження щодо процесів глобальних трансформацій.

2.2. Сутність базових критичних зауважень процесу глобалізації.

Тема 3. Інституційне середовище глобальних трансформацій

3.1. Інститут держави в умовах глобалізації

3.2. Метакорпорації – характерні суб'єкти глобальної економіки

3.3. Міжнародні організації в інституційному середовищі глобальних трансформацій

Тема 4. Регулятивні механізми глобальної економіки

4.1. Трансформація регулюючої ролі держави в економіці за умов глобалізації

4.2. Вплив метакорпорацій на розвиток сучасної світової економіки

4.3. Міжнародні організації в системі регулювання глобальної економіки

Розділ 3. Міжнародні стратегії розвитку глобальної економіки

Тема 1. Міжнародні стратегії глобалізації

1.1. Сутність стратегії, її формування

1.2. Стратегії глобального розвитку світу

Тема 2. Альтерглобалізм: становлення і перспективи розвитку

2.1. Сутність альтерглобалізму, його значення для розвитку глобалізації

2.2. Програми альтерглобалізму

Тема 3. Сценарні карти глобального розвитку

3.1. Особливості сучасного етапу світового розвитку

3.2. Сценарії глобального розвитку

Тема 4. Конкурентна стратегія розвитку України в умовах глобалізації

4.1. Стратегія інтеграції України у міжнародний економічний простір

4.2. Метолологічні засади гео економічного аналізу і прогнозування, необхідні для формування стратегії подальшого розвитку України в умовах глобалізації

3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

Базова

1. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2009. – 364 с.
2. Мазурок П.П. Глобальна економіка: навч. посіб. / П.П. Мазурок, Б.М. Одягайло, В.В. Кулішов, О.М. Сазонец. – Львів: «Магнолія 2006», 2011. – 208 с.
3. Світова економіка: підручник / За ред. С.В. Головка. – К.: Либідь, 2007. – 638 с.
4. Дахно І.І. Світова економіка: навч. посіб. – К.: ЦНЛ, 2006. – 264 с.
5. Міжнародна економіка: підручник / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 560 с.
6. Міжнародні стратегії економічного розвитку: навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2009. – 356 с.
7. Міжнародні організації: навч. посіб. / За ред. Ю.Г. Козака. – К.: ЦУЛ, 2007. – 440 с.
8. Панченко Є.Г. Міжнародний менеджмент: навч. посіб. – К.: КНЕУ, 2006. – 468 с.

Додаткова

9. Андрійчук В. Регіональна інтеграція як складова глобалізації / В. Андрійчук // Економіка України. – 2011. – № 7. – С. 94 – 95.
10. Бабій Л. Роль наднаціональних і міжнародних організацій у формуванні глобального економічного правопорядку / Л. Бабій // Право України. – 2010. – № 1. – С. 155 – 162.
11. Білорус О.Г. Глобальна інтеграція і тенденції кризової еволюції світу / О.Г. Білорус // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № № 7/8. – С. 3 – 9.
12. Богомолів О. Мировая экономика в эпоху глобализации / О. Богомолів // Международная экономика. – 2008. – № 4. – С. 8 – 12.
13. Бондаренко Н.В. Роль державного сектора економіки в розвитку держави в умовах глобалізації / Н.В. Бондаренко // Економіка і держава. – 2010. – № 5. – С. 60 – 63.
14. Будкін В. Економічна глобалізація: витоки, тенденції та протиріччя / В. Будкін // Економіка України. – 2010. – № 11. – С. 87 – 89.
15. Булана О. Державна підтримка підприємств реального сектора економіки в Україні в умовах її інтеграції у СОТ і ЄС / О. Булана // Економіка України. – 2011. – № 1. – С. 68 – 78.
16. Гайдук В.А. Вплив економічної глобалізації на модифікацію чинників конкурентоспроможності національної економіки / В.А. Гайдук // Економіка і держава. – 2010. – № 8. – С. 7 – 9.
17. Гайдуцький І. Характеристика глобальної діяльності ТНК / І. Гайдуцький // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 9. – С. 29 – 32.
18. Гайдуцький І.П. Привабливість України для транснаціональних корпорацій / І.П. Гайдуцький // Економіка АПК. – 2008. – № 4. – С. 152 – 157.

19. Гайдуцький І. Економіка на перехресті інтересів держави і ТНК / І. Гайдуцький // Інвестиції: практика та досвід. – 2008. – № 2. – С. 21 – 24.
20. Головня О.М. Вплив глобалізаційних процесів на соціально-економічне зростання України: оцінка загроз і можливостей / О.М. Головня // Економіка і держава. – 2010. – № 6. – С. 6 – 9.
21. Геєць В. Конфігурація геополітичної карти світу та її проблемність / В. Геєць // Економіка України. – 2011. – № 1. – С. 4 – 15.
22. Гончарова О.В. Альянсні форми управління у глобальному середовищі / О.В. Гончарова // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 14. – С. 43 – 49.
23. Горник В.Г. Оцінка ролі та місця України у міжнародних економічних відносинах / В.Г. Горник // Економіка і держава. – 2011. – № 3. – С. 125 – 127.
24. Григор О.О. Оцінка рівня глобалізації та аналіз рівня відкритості України світовому ринку / О.О. Григор // Економіка і держава. – 2010. – № 10. – С. 104 – 106.
25. Дергачова В. Глобалізація та інтернаціоналізація світогосподарських зв'язків: основні виклики і перспективи розвитку / В. Дергачова // Економіка України. – 2010. – № 3. – С. 91 – 95.
26. Жуков С.А. Формування комплексної регіональної моделі входження України в Європейський Союз / С.А. Жуков // Актуальні проблеми економіки. – 2011. – № 6. – С. 143 – 149.
27. Запухляк В.З. Інвестиційна складова економічного розвитку країн в умовах глобалізації / В.З. Запухляк // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 19. – С. 13 – 15.
28. Зернецька О. Українська наукова школа глобалістики професора О. Білоруса / О. Зернецька // Економіка України. – 2009. – № 5. – С. 85 – 89.
29. Касабова І.А. Еволюція наукових поглядів на глобалізацію / І.А. Касабова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2008. – № 1. – С. 121 – 128.
30. Кальченко Т.В. Глобальна економіка: методологія системних досліджень: монографія / Т.В. Кальченко. – К.: КНЕУ, 2006. – 248 с.
31. Бак Г.О. Лідерство транснаціональних корпорацій у світовому створенні інновацій / Г.О. Бак // Економічний часопис – XXI. – 2012. – № 3/4. – С. 16 – 19.
32. Фролова Т.О. Інвестиційний фактор глобального лідерства / Т.О. Фролова // Інвестиції: критика та досвід. – 2012. – № 8. – С. 8 – 13.
33. Яценко О.М. Методологічні засади глобалізації, її фактори і детермінанти / О.М. Яценко // Економіка АПК. – 2011. – № 11. – С. 144 – 152.

Інформаційні ресурси

1. <http://globalfindata.com>
2. <http://www.ukrstat.gov.ua>
3. <http://www.un.org>
4. <http://esa.un.org>
5. <http://www.ilo.org.un>
6. <http://www.iom.org.un>
7. <http://www.who.org.un>

4. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ УСПІШНОСТІ НАВЧАННЯ

Для контролю успішності навчання студентів застосовуються тестові завдання, комплексні контрольні роботи.

Розробники програми: доцент кафедри міжнародної економіки, к.е.н. Нікітіна Аліна Вадимівна

Примітки:

1. Програма навчальної дисципліни визначає її місце і значення у процесі формування фахівця, її загальний зміст, знання та уміння, які набуває студент у результаті вивчення дисципліни. Програма навчальної дисципліни містить у собі дані про обсяг дисципліни (у годинах та кредитах), перелік тем та видів занять, дані про підсумковий контроль тощо.

2. Програма навчальної дисципліни розробляється відповідною кафедрою у 2-х екземплярах на 5 років і затверджується до 30 серпня: 1 екземпляр – у навчальний відділ; 2-екземпляр залишається на кафедрі.

Форма в редакції ХНАДУ затверджена наказом ректора за №__ від __.06.2015 р.